

Kurrikulum Direktooraat: AOO		LESPLAN	
Vak	Afrikaans HT	Kwartaal	2
Graad	7	Week	8
Skakel met onderrig-en assesseringsplan	Letterkundige tekste: Drama: Uittreksel uit 'n toneel (eenbedryf). Aktiwiteit 1: Skryf en Aanbied <ul style="list-style-type: none"> • Skryf 'n dramaresensie Aktiwiteit 2: Taalstrukture en -konvensies <ul style="list-style-type: none"> • Formele taalonderrig • Taal geïntegreerd 		
	Inleiding	Letterkundige tekste: Drama: Uittreksel uit 'n toneel (eenbedryf). Graad 6: Kennis gemaak met 'n uittreksel uit 'n toneel (eenbedryf) <ul style="list-style-type: none"> • Skryf en Aanbied: <ul style="list-style-type: none"> ○ Konvensies van 'n paragraaf. ○ Skryfproses. • Taal: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hulpwerkwoord, koppelteken, aanhalingstekens en komma. Graad 7: <ul style="list-style-type: none"> • Doel van die tema is om reeds verworwe kennis te hersien, miskonsepte uit die weg te ruim, te bou op konsepte en vaardighede om te kan toepas en sodoende eie tekste kreatief te kan skep. Toepassing in daaglikse lewe: <ul style="list-style-type: none"> ○ Dramas is deel van ons lewens. Dit lig in, voed ons op en vermaak ons. Dit is belangrik dat ons die doel en formaat van 'n dramaresensie sal kan begryp om ons eie teks te kan skep. ○ Om die genre van dramas eerlik te kan beoordeel. 	
Konsolidasie	<ul style="list-style-type: none"> • Leerders voltooi die aktiwiteite, kyk na video-insetsels, volg die kontrolelyste en assesser hul eie werk, selfstandig of saam met die hulp van 'n familielid. • Leerders kan teruggaan na die verduidelikings (geskrewe of visueel) om miskonsepte te verifieer of te korrigeer. • Leerders word deur die voltooiing van die aktiwiteite willekeurig ingetrek om daaglikse bewus te word van 'n ingeligte wêreld. 		
Papiergebaseerde bronne: Handboeke beskikbaar Werkkaarte met inligting en vrae Woordeboek Video-insetsels	Digitale bronne: https://wcedportal.co.za/curriculum-supporthttps://wcedportal.co.za/partners/#103031 Die skryfproses: https://drive.google.com/open?id=13la_66Cu4cq5uFh8PTsPPvIbCrXPsIN6V1NcDK5Yfwk Hulpwerkwoord: https://youtu.be/TLqa5T34FTE https://youtu.be/WTa8-odON9Q		
	VAARDIGHEDE (WAT ek gaan onderrig / begelei / ondersteun ...)	ONDERRIGMETODOLOGIEË / BENADERING (HOE ek gaan onderrig / begelei / ondersteun ...)	Hulpbronne / LOOM (WAT ek gaan gebruik om te onderrig / begelei / ondersteun ...)

 <p>AKTIWITEITE VIR DIE ONDERWYSER</p>	<p>Skryf en Aanbied:</p> <ol style="list-style-type: none"> Onderrig die tekskenmerke van 'n resensie. Hersien die genre: drama/toneel. Lei leerders om 'n dramaresensie te skryf. 	<ul style="list-style-type: none"> Hersien/onderrig die struktuur/formaat van 'n resensie. Kyk weer saam met leerders na video's van resensies. Fokus op die konvensies van 'n paragraaf: <ul style="list-style-type: none"> Onderwerpsin van die paragraaf. Kern en ondersteunende gedagtes. Logiese opeenvolging van paragrawe. Gebruik van voegwoorde vir samehang. Gebruik 'n verskeidenheid sinsoorte, -lengtes en -strukture. Fokus op die skryfproses: <ul style="list-style-type: none"> Beplanning. Konsep. Hersiening. Redigering. Proeflees en aanbieding van finale konsep. Kontroleer finale produk deur selfassessering – kontrolelys word gebruik. 	<p>Aktiwiteit 1:</p> <p>Toneel (eenbedryf) verwerk uit thomas@skaduwee.net, geskryf deur Carina-Diedericks Hugo.</p> <p>Tekskkenmerke: Verduideliking in aktiwiteit 1.</p> <p>Skryfproses: Skyfies in aktiwiteit 1.</p>
	<p>Taalstrukture en Konvensies:</p> <ol style="list-style-type: none"> Woordvlak: <ul style="list-style-type: none"> Hulpwerkwoorde Lees- en skryftekens: <ul style="list-style-type: none"> Aanhalingstekens Komma 	<ul style="list-style-type: none"> Onderrig taal formeel deur inhoud aan die leerder te verskaf. Kyk na ondersteunende video's en PowerPoint. Pas taal geïntegreerd in konteks toe. 	<p>Aktiwiteit 2</p>
 <p>AKTIWITEITE VIR DIE OUER</p>	<ol style="list-style-type: none"> Praat: U kan saam met die leerder na dramas/sepies op die televisie en bespreek. Lees en Kyk: Lees saam met u leerder 	<ul style="list-style-type: none"> Help u leerder deur saam met hom/haar deur die aktiwiteitsbladsye te lees. Kyk ook na die opvoeder se instruksies bo. 	<ol style="list-style-type: none"> Dramas/sepies op die televisie. Video-insetsels van resensies. Resensies in die koerant. Aktiwiteite 1 & 2. Woordeboek / Viva-app.

<p>In hierdie week gaan u leerder die volgende vaardighede doen:</p>	<p>die toneel in die aktiwiteitsbladsy – verdeel die rolle tussen gesinslede.</p> <p>3. Woordeskat: Help u leerder deur onbekende woorde te verduidelik of na te slaan.</p> <p>4. Skryf en aanbied: Leerder gaan 'n resensie skryf oor die toneel wat u hardop gelees het. Moedig u leerder aan om hul eie mening te vorm.</p> <p>5. Taal: Die verduidelikings is op die aktiwiteitsbladsy. Help u leerder indien leerder vashaak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Luister na u leerder as hulle moet lees/voordra of iets vertel aan u. Lees saam met u leerder. • Lewer positiewe kommentaar oor hul pogings. • Maak flitskaarte met woordeskat op en plak teen 'n muur waar dit sigbaar is vir u leerder. 	<p>6. Die afdeling, ouerhulp, sal vir u leiding gee.</p>
--	---	---	--

AKTIWITEITE VIR DIE LEERDER

Volg die aktiwiteite 1 – 3. Dit is presies uiteengesit wat jy moet doen.

1. Aktiwiteit 1: Skryf en Aanbied.

- Jy gaan 'n dramaresensie skryf van die toneel wat jy gelees het.
- Die geïntegreerde kenmerke van 'n resensie en kontrolelys sal jou lei hoe om te skryf.
- Volg die skryfproses.
- Kontroleer jou resensie.
- Lees jou resensie hardop voor aan 'n familielid.

2. Aktiwiteit 2: Taalstrukture en -konvensies & Skryf:

- Ondersoek taal formeel, dit word in die aktiwiteite verduidelik, leer dit, vra vir hulp as jy dit nie verstaan nie en pas dit in konteks toe.

Dankie vir jou harde werk! Wees veilig en bly gesond

SKRYF en AANBIED: 'n Dramaresensie

Week 8: Aktiwiteit 1: 60 minute

OPVOEDER

- **Skryf en Aanbied**
Skryf 'n dramaresensie na aanleiding van 'n toneel (uittreksel uit 'n boek) gelees.

OPVOEDER-/OUERHULP

1. Skryf en Aanbied:

- o **Lees** die toneel (eenbedryf) wat 'n uittreksel van die boek, thomas@skaduwee.net, geskryf deur Carina-Diedericks Hugo is (onderstaande afdeling, nr.1).
- o Indien daar genoeg familieleden in die huis is, kan julle dit **hardop** saam in rolverdeling, **lees**.
- o **Bespreek** saam wat die verskil is tussen die twee genres: Boek en toneel/drama.

LEERDER/VERDUIDELIKING/INHOUD

1. Lees die teks ook selfstandig (self met aandag).

1

Nou gaan die piesangs vlieg!

NOTA

Hierdie eenbedryf is 'n verwerking van 'n gedeelte uit thomas@skaduwee.net van Carina Diedericks (LAPA Uitgewers, 2016). Dit is kort genoeg om in klastyd op te voer, met minimale dekor soos twee stoele en rugsakke. Dit kan dien as 'n inleiding tot die lees van die boek, of 'n prikkel om leerders aan te moedig om die reeks te lees.

KARAKTERS

THOMAS	Hy is slim, gewild en avontuurlustig, maar geneig om gedug in die moeilikheid te beland. Hy beleef op die oomblik 'n moeilike tyd by die skool, so hy is 'n bietjie depressief – maar sy humorsin het darem behoue gebly.
ALEX	Thomas se meisie. Sy is 'n regte slinkop – een van die skool se toppresteiders wat aan elke denkbare skoolaktiwiteit deelneem en in alles uitblink.
HANNES	Thomas se beste vriend. Hy is baie lojaal aan Thomas, maar kan soms nogal verstrooid wees.
FLIP en JAPIE	Twee tipiese skoolboelies. Die twee het nie veel tussen die ore nie, en hul stokperdjie is om die lewe vir Thomas moeilik te maak.
MENEER SWART	Natuurwetenskaponderwyser. Hy is baie streng.
MENEER VOLSCHENK	Die skoolhoof. Enige skoolkind se ergste nagmerrie. Hy is 'n nare, bombastiese man wat Thomas en Hannes nie voor sy oë kan verdra nie.
ROOI TEKIES	'n Skurk wat rooi tekies dra.
STOPPELBAARD	'n Skurk met 'n stoppelbaard.

THOMAS: *(Aan die gehoor)* Outkei, hier's vir jou 'n uitdaging: Maak jou oë toe en dink aan die goorste dag wat jy nog ooit gehad het. *(Kwaad)* Hei, dude, ek is ernstig: Maak toe jou oë. Reg. Onthou jy daai dag? Daardie dag wat erger as die nuutste Electrolux gesuig het? Wel, dis die soort dag wat ek vandag het. As 'n dag soos die een begin, moet jy weet ...

(Thomas stap oor die verhoog met sy skooltas oor sy skouer. Hy het pas by die skool aangekom. Stielik is Flip en Japie op sy hakke. Flip kry hom aan sy rugsak beet en pluk hom hardhandig terug.)

FLIP: Steyn! Het iemand al vir jou gesê jy lyk soos 'n meisie met jou sak op jou rug?

2

JAPIE: 'n Graadeenmeisie!

(Die twee boelies lag asof dit die grap van die jaar is.)

THOMAS: *(Haal diep asem en praat met die gehoor.)* Dis Flip en Japie. Hulle is 'n tweeling, 'n Dubbele dosis dom. En hulle is die twee grootste boelies in die skool, ingeval jy dit nie self kon raai nie. Die twee maak my en Hannes se lewe al van graad agt af moeilik. Ja, ek weet wat julle dink: Foeter hulle 'n slag ordentlik op, Thomas! Is jy 'n man of 'n muis! Waarvoor het jy vuiste gekry? Hallo-o-o, my ou – gaan google die oogarts se nommer! Hierdie twee is so groot soos Springbok-rugbyspelers. *(Aan die boelies)* Los my uit!

JAPIE: *(Terwyl hy in Thomas se rugsak grawe)* Waar's jou pousekos? *(Hy ontdek die kosblik en lig dit uit.)* A, jackpot!

FLIP: *(Aan Japie)* Ek dink hy moet tog geld betaal, of hoe?

JAPIE: *(Hou sy hand na Thomas uit.)* Geld.

THOMAS: Ek het nie, outkei. Julle het nou my kos, so los my uit.

(Thomas maak sy rug krom sodat Flip se arm te ver vorentoe moet strek en ruk los. Dit vang Flip onverwags en Thomas gebruik die geleentheid om vinnig weg te stap.)

FLIP: *(Dreigend agter Thomas aan)* Ons check jou, Steyn.

THOMAS: *(Brom gedemp)* Ruik my vuil sokkies, losers. *(Aan gehoor)* Jip, ek weet wat julle nou dink. *(Met 'n sarkastiese stemtoon)* Arme ou Thomas. So, hy word geboelie. Big deal. Amper almal word die een of ander tyd geboelie, tensy jy Vin Diesel of The Rock of so iemand is. *(Met sy normale stemtoon)* Maar wag, hierdie dag het nog skaars begin ...

(Thomas kom by die aantreevierkant aan en gooi sy rugsak neer. Hy sien vir Alex aangestap kom en hy glimlag.)

THOMAS: *(Aan gehoor – met 'n trotse glimlag)* Dis Alex. Sy's hot, nè? Sy's vrek slim ook. En sy's my meisie, so julle ouens kyk verniet. Maar ... uhm ... dinge tussen my en Alex is die laaste tyd ... ek weet nie ... anders ... Sy's gedug besig. Musiekliese. Drama. Debat. Kunswedstryde. Bla-bla-bla. Ons hang amper nooit meer uit nie. *(Aan Alex)* Hei.

(Thomas leun vorentoe om Alex 'n drukkie te gee, maar haar rug is styf toe hy sy arms om haar sit.)

ALEX: *(Duidelik ongemaklik)* Haai. Luister ... uhm ... kyk, Tom. Ons moet gesels. Kan ek jou ná skool by Kauai kry vir 'n smoothie?

Verskille tussen 2 genres: Hoofstukke, paragrawe en dialoog is in aanhalingstekens.
Drama/toneel: Bedrywe, beskrywings om die situasie te skep en hoofsaaklik dialoog in dialoogformaat.

3

THOMAS: *(Sarkasties)* Het jy tyd? *(Hy voel dadelik spyt oor sy bitsige stemtoon.)* Ek bedoel, het jy nie musiekles nie?

ALEX: *(Fronsend)* Nie vandag nie. Nooit op Woensdae nie.

THOMAS: O, jammer. *(Kyk op sy horlosie.)* Kan ons nie nou gesels nie? Daar's nog tyd.

(Alex knik en beduie na 'n bankie.)

ALEX: Kom ons gaan sit daar.

(Thomas stap sleepvoet, soos iemand wat weet hier kom moeilikheid. Hulle gaan sit, albei duidelik ongemaklik.)

THOMAS: Oukei, Alex, so waaroor wil jy gesels?

ALEX: *(Haal diep asem en draai na hom.)* Kyk, Tom. Ek dink nie ... Wel, die ding is ... Ag, Tom. Dit werk nie meer nie!

THOMAS: Wat werk nie meer nie?

ALEX: Ons. Ek en jy. Ons verhouding. Ons sien mekaar nooit en dinge is net dieselfde nie. Ek wil jou nie verloor nie, maar ek dink nie ons moet meer uitgaan nie. Ons werk as vriende, maar nie as ou en meisie nie. Al lankal nie.

THOMAS: *(Verbysterd)* Wow.

ALEX: Dis al wat ek wou sê.

THOMAS: So, maak jy uit met my?

ALEX: *(Vee oor haar oë.)* Nee ... Ja. Maar ek wil hê dit moet ons albei se besluit wees.

THOMAS: Kan ons nie ... jy weet ... daaroor praat nie? Dinge kan tog nie so erg wees nie? Ek bedoel ons –

ALEX: Tom. As ons daaroor kón praat, sou ons al daaroor gepraat het.

(Die stilte hang 'n oomblik lank swaar in die lug.)

THOMAS: Jy's reg. Jy's seker reg. Maar dit suck.

(Thomas staan op en begin wegstap. Alex af.)

THOMAS: *(Aan gehoor)* Het jy al ooit aan 'n elektriese heining gevat? Glo my, dis nie 'n goeie idee nie. Dis hoe ek op hierdie oomblik voel. Asof iemand my met 'n krietekolf oor die kop gefoeter het. Die lewe – nee,

my lewe – suig mielies. Mielies! Daai twee gorillas vat my posekos. My meisie sê my af. Maar hei, daar is darem een ligpuntjie, né? Ten minste kan hierdie dag nie erger raak nie ... of hoe?

(Thomas tel weer sy rugsak op, stap na 'n stoel, sit sy rugsak neer en gaan sit. Dit is die natuurwetenskapklas. 'n Oomblik later kom Hannes op en gaan sit langs hom.)

HANNES: Jis, loser. Vir wat lyk jy vanoggend asof iemand op jou battery gepiepie het?

THOMAS: Dude, moenie eens vra nie.

HANNES: Hallo-o-o, my ou. *(Waai sy hande voor Thomas se gesig.)* Kyk, dis ek, Hannes, jou beste pel. Wat vreet jou? Moenie vir my sê die Marais-tweeling het jou weer vanoggend beet gehad nie?

THOMAS: *(Sug)* As dit maar al was ...

(Meneer Swart kom binne. Hy kyk kwaai na Thomas en Hannes.)

MNR. SWART: Steyn, Le Roux – julle weet ek duld nie 'n praterij in my klas nie. Kry uit julle NW-boeke.

HANNES: *(Praat gedemp met Thomas terwyl hy in sy rugsak graawe.)* Wat's fout, man? Jy lyk so depressed soos 'n vampier in 'n groentewinkel.

THOMAS: *(Fluister)* Dis Alex. Sy't vanoggend voor skool gesê sy wil met my praat ...

HANNES: Eish! Dit klink hectic. As 'n meisie eers sê sy wil praat, moet jy weet die piesangs gaan vlieg. Alex het nou die dag vir my gesê dinge is nie lekker tussen julle twee nie. Ek het die idee gekry sy voel ... soort van ... afgeskeep.

THOMAS: *(Vergeet nou om te fluister. Hy kan sy ore nie glo nie.)* Wát? Hoekom hoor ek nou eers hiervan? Verstaan ek reg? Alex, my meisie, het met jou oor ons twee se verhouding gesels. En jy sê my niks nie? Watter soort pel is jy, Hannes? Ek bedoel –

MNR. SWART: Steyn! Jy is duidelik nie in die bui vir chemie nie. Vat jou goed en gaan sit buite.

(Thomas pak vinnig sy goed terug in sy rugsak en stap by die klas uit. Hannes en meneer Swart af. Thomas kom ná 'n oomblik weer opgestap. Hy sit sy sak neer en gaan sit op die grond, duidelik moedeloo. 'n Oomblik later kom meneer Volschenk aangestap – met 'n kenmerkende waggelstap en 'n asem wat roggel. Thomas sien die skoolhoof en sy gesig val – hier kom moeilikheid!)

THOMAS: *(Aan die gehoor)* Nou gaan die piesangs vlieg! Dis meneer Volschenk. Hier's vir jou 'n interessante feit: Daar is ongeveer

4

34 000 skole in Suid-Afrika. En ek is seker nie een van hulle het 'n grilliger en gemener skoolhoof as hy nie. Almal noem hom Oros-man, want hy's drillerig en oranje-pienk. En hy haat vir my en Hannes, al sedert ons eerste skooldag hier in die Hoërskool Leeukop.

MNR. VOLSCHENK: *(Gaan staan met sy hande in sy sye en gluur Thomas aan.)* Hoekom is ek nie verbaas om jou hier te sien sit nie?

(Thomas skarrel orent.)

MNR. VOLSCHENK: Jy is werklik 'n uitvaagsel. Steyn. 'n Uitvaagsel! Ek sien jou in dieselfde lig as bandiete en renosterstropers. 'n Jeugmisdadiger. Dis waarheen jy op pad is. As dit nie was vir jou advokaatpa wat stof opskop as ek jou wil dissiplineer nie, was jy lankal uit hierdie skool gekors. Detensie. Twee weke. Twee Saterdag. Kom ná skool na my toe.

(Voordat Thomas iets kan sê, stap meneer Volschenk af.)

THOMAS: *(Aan gehoor, verbitterd)* Detensie op 'n Saterdag? Geen probleem nie. Ek het mos nie 'n lewe nie. My meisie het my gelos en voor die tyd gekies om alles met my beste pel te bespreek – wat niks vir my gesê het nie. Ja-nee, hierdie dag word beslis 'n wenner. *(Trek sy skouers op.)* Ek is tog klaar knediep in die dinges, ek kan netsowel die res van die periode in die son gaan sit.

(Thomas staan op en begin wegstap. Hy stap fluit-fluit oor die skoolterrein, lyk 'n bietjie rond en kry dan 'n lekker kol waar hy hom gemaklik uitstrek. Hy gaap. Dit lyk of hy insuimer. 'n Oomblik later kom Rooi Tekkies en Stoppelbaard op die verhoor gestap. Aan hul liggaamshouding en die manier waarop hulle behoedsaam rondkyk, is dit duidelik dat hulle met iets onderdruims besig is.)

ROOI TEKKIES: Ons moet dit skuif. Die tunnel is reg. Ons moet dit hierdie naweek ondersoek en dit volgende naweek doen. Hulle wil die wapens daai Maandagaand van die skip afhê.

STOPPELBAARD: Is jy mal? Hoe wil jy dit doen? Ons het mos gesien die afgelope tyd krioel die skool van kids en grootmense – maak nie saak watter tyd van die dag nie.

ROOI TEKKIES: Nie in die dag nie, moroon. Ons sal dit in die aand moet doen.

STOPPELBAARD: Wil jy in die aand in die tunnel wees?

ROOI TEKKIES: Het jy 'n ander voorstel?

(Thomas se oë fladder oop. Dit lyk 'n oomblik of hy nie mooi weet waar hy is nie. Dan sien hy die twee mans. Hy bly doodstil lê en lyk benoud.)

ROOI TEKKIES: Kyk, my kontak hier sal sorg dat al die deure en hekke oop is. Ek kan reël dat hier nie wagte is nie. Maar die risiko is steeds enorm.

STOPPELBAARD: Moes ons nou 'n plek gekies het wat reg in die middel van Kaapstad is?

ROOI TEKKIES: Weet jy, soms is jy so dom ek wil jou sommer iets aandoen! Dink jy ons het beheer oor hoe en waar die tunnels loop?

STOPPELBAARD: O, ja.

THOMAS: *(Met 'n fluisterstem aan die gehoor.)* Wapens? Tonnels? Wie is hierdie mense? Dit klink hectic ...

ROOI TEKKIES: Kom. Ons speel met vuur deur nou hier by die skool te wees. Ons moet hier wegkom voordat iemand ons sien.

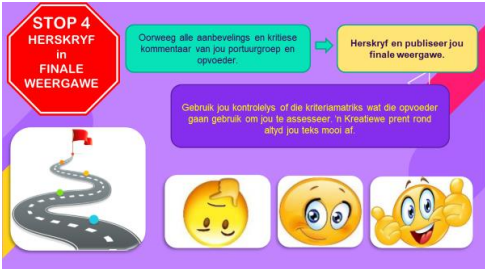
(Thomas hou die twee dop wat vinnig wegstap. Toe hulle weg is, sit hy regop.)

THOMAS: *(Grootgoot aan die gehoor)* Het ek reg gehoor – of rook ek nou ernstig my sokkies? Het twee ouens nou net afgespreek om wapens deur 'n tunnel of iets hier na die skool te bring? *(Stud sy kop verduwaas en staan op.)* So, dis hoe my dag tot dusver verloop het. Geboelie. Afgesê deur die mooiste meisie in die skool. Verraa deur my beste pel. Detensie gekry. Nou hierdie storie met die wapensmokkelaars ... En dis nog nie eens eerste pouse nie. *(Stap nader aan die gehoor.)* So, hier's vir jou 'n uitdaging: Maak jou oë toe en dink aan die goorste dag wat jy nog ooit gehad het. Reg. Ouhou jy daai dag? Is dit erger as my dag tot dusver? Regtig? Dude, dan kry ek jou jammer. Wat sê jy, sal ons skool bunk en 'n milkshake gaan drink? Maak myne sommer 'n double thick.

2. Hersien die skryfproses.

https://drive.google.com/open?id=13la_66Cu4cq5uFh8PTsPPvIbCrXpSiN6V1NcDK5Yfwk

 <ul style="list-style-type: none"> 'n Gepaste diagram. 'n Kopkaart. 	<p>Beplanning:</p> <ul style="list-style-type: none"> WIE? Wie is die resesent? Vir wie skryf ek die resensie? Wie vertolk die rolle van die karakters? WANNEER? Wanneer het die toneel plaasgevind? In watter tydera speel die toneel af? Pas die kostuums en rekwisiete by die korrekte tyddera? WAAR? Waar het die toneel plaasgevind? Verteenwoordig die kostuums en die rekwisiete die ruimte van die toneel? WAT? Wat gebeur in die toneel? WAAROM? Waarom sal jy die toneel aanbeveel/nie?
	<p>Eerste weergawe (konsep): Gee struktuur aan jou kerngedagtes.</p> <p>Sinne - verskillende:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sinlengtes Sinsoorte Sinstrukture Begin woorde/frases. Voegwoorde: maak seker van die korrekte puntuasie. <p>Paragrawe:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoofgedagte is aan die begin geskryf, gevolg deur ondersteunende besonderhede. Volg logies opmekaar.
	<p>Redigeer en proeflees:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bring veranderinge aan. Herorganiseer. Hersien. <p>Hoe?</p> <ul style="list-style-type: none"> Gebruik 'n kontrolelys. Lees teks stadig en hardop. Portuurgroep – hulp. Reageer op aanbevelings/kommentaar. Vergelyk jou teks met die kriteriamatriks.
	<p>Herskryf:</p> <ul style="list-style-type: none"> Skryf/tik finale weergawe – netjies. <p>Aanbied:</p> <ul style="list-style-type: none"> Handig dit in vir evaluering/stal dit uit/lees hardop voor aan familielid.

3. Die onderstaande blok gee vir jou die **inligting** oor wat 'n resensie is. Dit is ook terselfdertyd 'n **kontrolelys**.

Wat is 'n resensie?		
<p>'n Resensie is die beoordeling van 'n boek, kunswerk, film, toneelstuk, ensovoorts. In resensies gee die resensente sekere inligting oor die genre en die leser word dan aan of afgeraai om daarna te kyk/dit te lees.</p> <p>'n Resensie bevat 'n treffende opskrif, die naam of skuilnaam van die persoon wat die resensie skryf, goeie en swak punte, en 'n aanduiding van wie waarskynlik van die liedjie/film/toneelstuk/ensovoorts sal hou. 'n Goeie resensie is 'n regverdige, maar eerlike mening; swak resensies is bloot die skrywer se persoonlike mening.</p> <p><i>(Verwerk: Via Afrikaans Handboek, bl. 153)</i></p>		
Hoe lyk die struktuur/formaat van 'n dramaresensie?		
Eienskappe	Kontrolelys	
	Ja	Nee
<p>Die naam van die drama</p> <p>Inleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resensent: (Naam van die resensent – dit sal jy wees.) • Die drama (toneelstuk) se naam. • Wie die skrywer is van die drama. • Wie die regisseur is (wie het die drama afgerig). • Waar dit opgevoer is. <p>Paragraaf 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resensent se mening, bondig (kort) of die toneelstuk aanbeveel, of nie, kan word. • Die hoofkarakters is ... (Name van die karakters en kort beskrywing word gegee.) <p>Paragraaf 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemene indruk van die resensent; brei nou uit hoekom jy die toneelstuk aanbeveel, of nie. • Die vertolking en gehalte van die spel, beligting, kostuums, rekwisiete, ens. <p>Paragraaf 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'n Oorsig oor die inhoud van die drama sonder om die "geheim" of ontknoping van die drama te verklap – kort, opsommend. <p>Paragraaf 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iets oor die taalgebruik van die drama (pas die taalgebruik by die karakters bv. tienertaal as dit tieners is?) <p>Paragraaf 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slot en aanbeveling. 		
<p>Skryfwenke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om objektiwiteit te handhaaf, skryf in die derde persoon. 		

TOEPASSING

Opdrag:

1. **Lees** weer die toneel.
2. **Skryf** nou 'n resensie oor die uittreksel uit die boek wat as 'n toneelstuk/drama opgevoer is.
3. Jy het nie die toneelstuk regtig gesien nie, maar nou kan jy jou **visualisering van die toneel, resenseer**.
4. Jou resensie moet 120 -140 woorde wees.
5. **Volg** die skryfproses.
6. **Gebruik** jou Skryfboek (of afdeling van jou boek waar die Skryfvaardigheid gedoen word.)
7. **Gebruik** die kontrolelys om jouself te kontroleer.

TOEPASSING: BEPLANNING/FINAAL/SELASSESSERING

1. **Assesseer** jou dramaresensie self. Gebruik die kontrolelys in die bostaande afdeling.
2. Jy kan ook 'n familielid vra om jou resensie te assesseer.

TAALSTRUKTURE en -KONVENSIES

Week 8: Aktiwiteit 2: 30 minute

OPVOEDER

Taalstrukture en -konvensies:

- **Formele onderrig:**
 - Hulpwerkwoorde
 - Aanhalingstekens
 - Komma
- **Toepassing in konteks**

OPVOEDER-/OUER-/FAMILIELID-/MAATHULP

'n Opvoeder/ouer/familielid of maat kan die leerder help as hulle vashaak.

Daar sal verduidelikings by wees.

LEERDER: VERDUIDELIKING

1. **Formele onderrig: Onderzoek** die onderstaande taalstrukture- en konvensies. Jy kan ook na die volgende selfverduidelikende video-insetsels **kyk**.

Hulpwerkwoorde

<https://youtu.be/TLqa5T34FTE>

<https://youtu.be/WTa8-odON9Q>

Hulpwerkwoorde tree saam met die hoofwerkwoord in

- Die **hulpwerkwoord van tyd** dui tyd aan, bv.:
Nilah het gespeel. (verlede tyd)
Nilah sal speel. (toekomstige tyd)
- Die **hulpwerkwoord van vorm** druk die lydende vorm uit, bv.:
Die hokkiebal word ver geslaan. (lydende vorm, teenwoordige tyd)
Die hokkiebal is ver geslaan. (lydende vorm, verlede tyd)
- Die **hulpwerkwoord van wyse** druk houding uit, bv.:
Nilah kan nou speel. Nilah wil nou speel. Nilah mag nou speel. Nilah moet nou speel.

TYD

VORM

WYSE

LEERDER: TOEPASSING

1. Lees die onderstaande teks

Die koronavirus word oorgedra deur verskillende maniere. Die virus kan versprei deur asemhalingsdruppels wat geproduseer word wanneer 'n besmette persoon sal hoës of nies. Die medici het Suid-Afrikaners aanbeveel om 'n masker te dra, jou elmboog gebruik om in te nies of te hoës en om gereeld hande te was.

2. Beantwoord die volgende vrae:

- a) **Identifiseer** die hoofwerkwoorde.
 b) **Skryf neer** en **benoem** die hulpwerkwoorde.

3. Verbind kolom A met die korrekte rede in kolom B.

Aanhalingstekens	
A	B
1. Cesar Millian skryf in sy boek: "Wees altyd 'n goeie leier, dan sal jou hond gehoorsaam wees."	a) Die direkte woorde van 'n persoon word tussen aanhalingstekens geskryf.
2. Alex vertel dat daar 'n "spook" in die gange van ons skool tydens volmaan rondloop.	b) Wanneer jy direkte aanhalings uit 'n boek, leesstuk of gedig haal.
3. Thomas vra: "Hoe sal ons vir die twee boelies 'n les leer?"	c) Wanneer dit nie regtig is nie (kamma-kamma).

4. Verbind kolom A met die korrekte rede in kolom B.

Kommas	
A	B
1. Ek koop vrugte, groente, rys en vleis vir die arm man.	a) Voor sekere voegwoorde soos want en maar .
2. My kat, die een met die gemmerhare, is mal oor 'n bol wol.	b) Tussen 'n reeks selfstandige naamwoorde .
3. Terwyl ons op die bed lê, sing my broer in die bad.	c) Tussen 'n twee of meer byvoeglike naamwoorde (beskrywende woorde).
4. Michelle, het jy al vir jou kat kos gegee?	d) Tussen twee werkwoorde (doenwoorde).
5. Ek kry raas, want my kat speel met die bol wol.	e) Na 'n naam van 'n persoon met wie gepraat word.
6. My kat is soet, spelerig en vinnig.	f) Weerskante van ekstra inligting / 'n inlas.

TOEPASSING: BEPLANNING/FINAAL/SELFASSESSERING

1. Assesseer jou taaltoepassings self of vra 'n familielid.

a) oorgedra: versprei; geproduseer; hoës; nies; aanbeveel en gebruik. (te dra, te nies, te hoës = infinitiewe werkwoorde.
 b) **word** oorgedra = hulpwerkwoord van vorm
kan versprei = hulpwerkwoord van vorm
 geproduseer **word** = hulpwerkwoord van vorm
sal hoës = hulpwerkwoord van tyd
het aanbeveel = hulpwerkwoord van tyd

Aanhalingstekens	
A	B
1. Cesar Millan skryf in sy boek: "Wees altyd 'n goeie leier, dan sal jou hond gehoorsaam wees."	d) Wanneer jy direkte aanhalings uit 'n boek, leesstuk of gedig haal.
2. Alex vertel dat daar 'n "spook" in die gange van ons skool tydens volmaan rondloop.	e) Wanneer dit nie regtig is nie (kamma-kamma):
3. Thomas vra: "Hoe sal ons vir die twee boelies 'n les leer?"	b) Die direkte woorde van 'n persoon word tussen aanhalingsstekens geskryf.

Kommata	
A	B
1. Ek koop vrugte, groente, rys en vleis vir die arm man.	a) Tussen 'n reeks selfstandige naamwoorde .
2. My kat, die een met die gemmerhare, is mal oor 'n bol wol.	f) Weerskante van ekstra inligting / 'n inlas.
3. Terwyl ons op die bed lê, sing my broer in die bad.	b) Tussen twee werkwoorde (doenwoorde).
4. Michelle, het jy al vir jou kat kos gegê?	c) Na 'n naam van 'n persoon met wie gepraat word.
5. Ek kry raas, want my kat speel met die bol wol.	a) Voor sekere voegwoorde soos want en maar .
6. My kat is soet, speleilig en vinnig.	c) Tussen 'n twee of meer byvoeglike naamwoorde (beskrywende woorde).